

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS

ARG. (YEAR) 35.

(Lösnummer 10 Cts.)

WINNIPEG MANITOBA, TORSDAGEN DEN 27 OKTOBER 1927.

(Lösnummer 10 Cts.)

N:o 43

Italiens diktator.

Benito Mussolini.

Mussolini sätter ned lönerna.

Utredning anbefalld om nedskattningar med 10-12 procent.

Då arbetsgivarna funnit det nödvändigt att till stånd en lönesänkning i Italien för att åstadkomma jämvikt mellan produktionskostnaderna och den höjda kursen på den italienska valutan, har Mussolini bestämt att utredning skall företagas om lönesänksättningar på 10-12 procent.

Striden mot narkotiska gifter har hittills lämnat idel negativa resultat.

Kampen har stöddes präglats av allt för stor ofullständighet genom United States önsningar.

I den strid, som Nationernas Förbund för i syfte att befria världen från de skadliga bedövningsmedlen och drogerans härjningar, har en egendomlig situation inträffat. Denna strid i vilken vissa stater endast med en viss motståndighet deltaga, har rönt stark påverkan av önskanerna att tillmötesgå Förnta Staterna. Förhandlingarna vid opiumkonferensen i Genève 1925 präglades också av den ena eftergiften efter den andra, dikterad av undfallenhet gentemot U. S. Också har denna kamp hittills knappast lämnat annat än negativa resultat. Sålunda karakteriserades i varje fall skäligheten inför den i Genève nu församlade konsultativa kommissionen i frågan av Italiens representant Cavazzoni, som därför framlade förslag om en helt ny metod för kontroll över handeln med narkotika.

Vad som först och främst kräves är emellertid, att den konvention i ämnet, som avslutades i Genève, erhåller de tio ratifikationerna, vilka enligt konventionens bestämmelser äro nödvändiga för att den skall erhålla gällande kraft. Av dessa tio ratifikationer måste sju härröra från makter, som ha sätet i N. F.'s råd. Tolv ratifikationer föreliggas visserligen, men det bäst foga, då blott tre härröra från rådsstaterna, varför fyra sådana ytterligare krävas, medan de andra ratifikationerna sedan äro flera än som behövas för ikraftträdandet. Detta förhållande innebär, att de svenska regeringens, på vilka anspöningar gjorts i Genève, icke spela någon som helst roll för konventionens ikraftträdande eller snarare för att den allmänt hindras att trädgå i kraft.

På vissa håll göras antydningar om att obehagen att ratificera konventionen skulle härröra från farhågor för den antagonism, som kunde tänkas uppstå mellan den redan befattliga rådgivande kommissionen i frågan, som tillhör N. F.'s organ, och den permanenta centralkommissionen, som enligt konventionen skall upprättas i och för bekämpandet av smyghandeln med narkotiska medel.

Cavazzoni har också på det livligaste bekämpat uppträdandet av en sådan självständig kommission. Det synes som om Italien byser motvilja mot en sådan kommission, vars gentemot N. F. sättes oavhängiga ställning stadgas i opiumkonventionen just av hänsyn till Förnta Staternas svaghet emot N. F. på grund av denna kommission självständighet, som skulle låta den intaga en ställning vid

(Forts. å sid. 3)

Stad i Alaska hemsökes av en fruktansvärd jordbävning.

Seismograferna i ett flertal canadensiska städer inregistrera jordbävningen, vilken anses vara den kraftigaste i mannaminne.

Ingen människa tros vara skadad.

Den kraftigaste jordbävning, som på mannaminne inregistrerats i Nordamerika, ädde rum måndagen den 24 oktober i Alaska, då staden Petersburg blev svårt hemsökt. Från Ottawa, Denver, Cleveland, Saskatoon och Halifax ingingo vid middagstiden samma dag meddelanden om en befärad jordbävning i närheten av västra Kanada. Man trodde först, att delar av Central- eller Nordamerika hemsökts, men senare visade det sig genom telegram från Juneau i Alaska, att den förordade olyckshändelsen inträffat i närheten av staden. Klockan 6.51. Alaska tid, väcktes stadens innevärnare vid ett fruktansvärt tordöns, och strax efter började husen skaka, fönsterrutorna gingo sönder, och väggarna började giva vika. Man befärad en hemsökande olycka, men efter tvänne minuter var det hela över. Staden ingav emellertid då en ytterst sorglig anblick. Hela kvarter uppvisade svåra materiella förluster och i utkanten av staden hade jorden rymnat på långa sträckor.

Miljoner och åter miljoner av det canadensiska guldet förslas dagligen fram över det vidsträckta landet, och man beräknar, att en minimikvantitet av 912,000 bushels nytt vete dagligen skeppas från avsändningsstationerna i västern. Hittills ha över 9,000,000 bushels vete nätt sina bestämmelseorter och de dagliga jätte-transporterna bringa upphörigen nya kvantiteter via järnvägens befraktningssystem.

Några järnvägsolyckor hava emellertid åstadkommit ett beklagligt avbrott i trafikerna i närheten av Winnipeg uppräddes på söndagen trevrigt fullstaddt åkgrävt ut på banvallarna. Avbrottet varade i 12 timmar, men som linjen nu är fullständigt reparerad och nya vagnar ersatt de skadade, kan transporten åter fortgå i oförminskad skala.

Ingen människa har blivit skadad av de materiella förlusterna komma ett av beröra exportörerna, varför farmarna ej behöva lida någon som helst förlust.

På grund av ett stort antal farmare i västra Kanada börjat trokningen av spannmålen, inrensningarna var helt torr, har spannmålskommissionen på rekommendation av Canadian Research Council beslutat hemställa till de olika exportörerna, att all "damp" och "fog" spannmål blir utsatt för noggranna torkningsprocedurer, innan den salubjudes på den europeiska marknaden. Föregående är läktofs icke detta försiktighetsmått, varför man ännu inte har förluster vid försäljningen av dem. Lagringsrum och terminal-elevatörer äro i de flesta fall försedda med torkkur, varför man hoppas kunna få den största mängden av exportspannmålen i bästa kondition, innan den salubjudes på den atomcanadensiska marknaden.

Premiärministrans konferens i Ottawa inför lyckta dörrar?

Förarbetet för densamma avslutas på fredag. Konferensen väntas pågå till den 16 den.

Regeringsmedlemmarna i Ottawa äro i dessa dagar ytterst upptagna med att avsluta det förberedande arbetet för den interprovinciella konferensen mellan ledande premiärministrar, som kommer att taga sin början i huvudstaden den 3 nästkommande november.

På fredag eftermiddag väntar man sig kunna slutföra allt organiseringsarbete med densamma. Redan nu har emellertid en del läckt ut beträffande konferensen, vilken efter allt att döma kommer att hållas inför lyckta dörrar. Dock kommer en officiell kommunké till utskändas värd afon till samtliga tidningar i landet, omfattande det huvudsakliga av vad som varit uppe till behandling vid konferensen.

Stockholm får Europas första verkliga skyskrapa.

Kreuger & Toll bygger ett 40-våningars hus på Blasieholmen.

Enligt Soc-Dem. äro planer i bane att i Stockholm inom den närmaste tiden uppföra den första verkliga skyskrapan i Europa. Den skulle komma att uppföras i 40 våningar i det kvarter på Blasieholmen där det gamla utrikesministerhotellet och Musikiska akademins byggnad ligger. Hela kvarteret skulle tagas i anspråk för palatset. Det skulle enligt förordningen vara Kreuger & Toll, som står ekonomiskt bakom. Kostnaden beräknas till omkring 40 mil. kronor. Konstruktionerna skulle beräknas av professor E. Kreuger vid Tekniska högskolan. Byggnadsgrupp på över 250 medlemmar, däribland för första gången ett antal kvinnliga deltagare.

(Forts. å sid. 3)

Rekordartad spannmålsleverans från västern.

Miljoners bushels vete hopas nu i de stora terminalelevatörerna vid utskippningshamnarna.

Dagsleveransen 912,000 bush.

Guldet flödar ... Västra Canadas rekordskörd av vete och annan spannmål börjar nu fylla de stora terminalelevatörerna vid utskippningshamnarna i östra Kanada. Det ena välfyllda spannmålsstället efter det andra söker sig från anseas vara lämpligt att rekommendera Canada för svenska arbetslösa, vilka i hemlandet sakna möjlighet att under nuvarande förhållanden erhålla arbete under drägliga villkor. Svenska Canada Tidningens redaktion har lyckats träffa överenskomme med redaktör Oljelund om publicering av en rad artiklar i denna brännande fråga. I dagens nummer hava vi förmånen att återge den första av dem, och så snart red. Oljelund återvänt till Göteborg, kommer han under en längre tid i denna tidnings spalter återgå sina intryck från sin studievistelse här i landet.

Redaktör Oljelund torde utan genast tillböda dem, som ytterst målmotvet sökt sätta sig in i förhållandena i Canada. Genom att bli så personlig erfarenhet och studier i arbetsplatserna i olika delar av landet, kommer hans orl att växa mycket, då det gäller att avgöra, huruvida Canada har utsikter att mottaga flera immigranter och skaffa dem ett sådant arbete, att de genom ihärdighet och energi kunna bygga upp en god framtid för sig själva.

Fred—icke krig mellan Ford och General Motors-koncernen.

"Det finns gott om plats för både Ford och oss", säger General Motors chef.

Fred, icke krig, kommer att råda mellan General Motors och Ford. General Motors ha icke för avsikt att intränga på Fords territorium genom att, såsom ryktet påstått, utsläppa en billigare vagn än Chevrolet i marknaden. Dessa äro de slutsatser, som de amerikanska tidningarna draga av ett tal, som General Motors högte chef, mr. Alfred B. Sloan nyigen höll inför en större samlad motorskribent. I sitt anförande framhöll mr. Sloan, att General Motors' mål är att tillverka bilar av mera lyxus typ än Ford och följaktligen i en högre prisklass.

Varje prisklass har sin särskilda marknad, sade Sloan. Det finns gott om plats för både Ford och oss. Världsmarknaden erbjuder Ford de rikaste möjligheter att ge sina kunder fullgod valuta för deras pengar, och han kommer säkerligen att sälja ett enormt antal bilar årligen. Men General Motors ha lika stora möjligheter att ge allmänheten full valuta för något högre belopp, och vil komma följaktligen också att sälja ett mycket stort antal bilar. Båge företagen ledas efter samma princip, nämligen att tillhandahålla största möjliga värde inom respektive prisklasser.

Exkronprins Carol av Rumänien ämnar nu giva sin älskarinna på båten.

"På grund av påtryckningar från sitt kärä folk" vill den landsflyktige kronprinsen bryta med henne.

Situationen på Balkan och speciellt i Rumänien synes allt mer och mer tillspetsas, men det är visst mycket långt kvar ännu, innan den när sin kulmen. Först utträdde Carol, den landsflyktige exkronprinsen, då hans femårige son uppsteg på tronen, att han själv hade rätt att intaga densamma, och att han vore Rumäniens laglige konung. Senare förklarade han emellertid, att han icke ville störa freden i landet. Den tredje sensationen var prinsessan Heanas utlevering och nu sist har i dagarna telegram ingått från Paris, att Carol beslutat bryta förbindelsen med sin illegitima gemål Mme Lupescu för att efterkomma önskanerna från sitt kärä folk, att åter söka tillvägvalta sitt kärä folk i landet och därmed effektivt göra slut på "kvinno- och gunstlingsregeringen" i Rumänien.

När den sensationella händelsen skall äga rum är ännu icke känt. Dock är det ju icke omöjligt, att Carol ännu en gång skall förändra sin roll och till slut i alla fall vilja efterkomma "sitt kärä folks" stäta och troligen enda verkliga önskan: att få lugn och ro i landet!

Vid olympiska spelen i Amsterdam komma Förnta Staterna att representeras av en idrottsgrupp på över 250 medlemmar, däribland för första gången ett antal kvinnliga deltagare.

Är arbetsmarknaden i Canada lämplig för ökad immigration?

I en artikelserie i S. C. T. lämnar redaktör Stefan Oljelund vid tidningen Ny Tid i Göteborg svar på denna aktuella fråga.

Sverige har ännu 60,000 arbetslösa.

Redaktören och chefen för tidningen "Ny Tid" i Göteborg sociala avdelning, Stefan Oljelund, har under en månads tid besökt olika delar av Canada i avsikt att bli sig en självständig uppfattning om arbetsförhållandena här i landet samt om det kan anseas vara lämpligt att rekommendera Canada för svenska arbetslösa, vilka i hemlandet sakna möjlighet att under nuvarande förhållanden erhålla arbete under drägliga villkor.

Svenska Canada Tidningens redaktion har lyckats träffa överenskomme med redaktör Oljelund om publicering av en rad artiklar i denna brännande fråga. I dagens nummer hava vi förmånen att återge den första av dem, och så snart red. Oljelund återvänt till Göteborg, kommer han under en längre tid i denna tidnings spalter återgå sina intryck från sin studievistelse här i landet.

Redaktör Oljelund torde utan genast tillböda dem, som ytterst målmotvet sökt sätta sig in i förhållandena i Canada. Genom att bli så personlig erfarenhet och studier i arbetsplatserna i olika delar av landet, kommer hans orl att växa mycket, då det gäller att avgöra, huruvida Canada har utsikter att mottaga flera immigranter och skaffa dem ett sådant arbete, att de genom ihärdighet och energi kunna bygga upp en god framtid för sig själva.

Fred—icke krig mellan Ford och General Motors-koncernen.

"Det finns gott om plats för både Ford och oss", säger General Motors chef.

Fred, icke krig, kommer att råda mellan General Motors och Ford. General Motors ha icke för avsikt att intränga på Fords territorium genom att, såsom ryktet påstått, utsläppa en billigare vagn än Chevrolet i marknaden. Dessa äro de slutsatser, som de amerikanska tidningarna draga av ett tal, som General Motors högte chef, mr. Alfred B. Sloan nyigen höll inför en större samlad motorskribent. I sitt anförande framhöll mr. Sloan, att General Motors' mål är att tillverka bilar av mera lyxus typ än Ford och följaktligen i en högre prisklass.

Varje prisklass har sin särskilda marknad, sade Sloan. Det finns gott om plats för både Ford och oss. Världsmarknaden erbjuder Ford de rikaste möjligheter att ge sina kunder fullgod valuta för deras pengar, och han kommer säkerligen att sälja ett enormt antal bilar årligen. Men General Motors ha lika stora möjligheter att ge allmänheten full valuta för något högre belopp, och vil komma följaktligen också att sälja ett mycket stort antal bilar. Båge företagen ledas efter samma princip, nämligen att tillhandahålla största möjliga värde inom respektive prisklasser.

400,000 nya Fordar redan beställda.

Från Detroit meddelas, att Fordfabrikerna redan emotagit beställningar på i runt tal 400,000 vagnar av den nya modellen till ett totalvärde av närmare 300 mil. dollars. Fordfabrikerna räknas med, att produktions av den nya modellen inom kort kommer att stiga till 10,000 vagnar dagligen.

I sin första artikel, vilken red. Oljelund försett med underrubriken "Vittneseden", framhåller han: — Det är bäst erinra sig den gamla svenska vittneseden inför domstolen, då man går att skriva om Canada. Uppfattningarna om detta land skifta så att man alltid har utsikt att bli misstrodd, vad man än har att andraga. Därför kanske en försäkran om sannfärdighet har sitt värde. Den åsikten torde dock var den förhärskande i Sverige, att Canada är ett dåligt land, där en arbetare i bästa fall kan få sitt uppehälle till dess att han på ett eller annat sätt lyckas taga sig hem igen. Detta hindrar icke att man träffar på många svenskar här, som givit sig i väg med högst överdrivna förhoppningar om, vad Canada har att bjuda nykomlingen. Dessa bli som oftast på ett hårdhänt sätt tagna ur sin villfarelse. Ha de då dessutom lämnat en fast och säker plats i Sverige i förhoppning om att här omedelbart få det bättre, finner man dem ganska säkert i de rishöjdas skara. Canada är intet land för vem som helst. Jag hoppas i följande artiklar kunna reda ut, varför Canada är intet tillräckligt tidarymd för att bli sig ett säkert område om landet och dess framtid. För den rakens skull kräves det antagligen en vistelse här på minst ett år, lämnade träna studier i landets ekonomiska politik, över dess naturförhållanden, väderleksförhållanden, jordens besattningsföretag, transportförhållanden, landets ekonomiska relationer till U. S. A. och England etc. Dessutom behövs man icke ha allt detta på sin famlingar för att ändå kunna med ganska stor tillförlitlighet avge ett omdöme, som har värde för emigranten. Jag har icke tagit som min uppgift att undersöka och berätta om landets storlek och naturliga resurser. I det avseendet undfångas man här med litteratur, tillräcklig för månaders läsning. Landet är större än U. S. A., dess naturliga resurser i fråga om odlade och odlingsbara fält, mineraler i form av guld, järnmalm, nickel, koppar, kol m. m., synas outtömliga och försäkras vara större än Staterna. Stora vattenfall, ännu utbyggda blott till en liten procent, sörja för en obegränsad tillgång till elektrisk kraft. Elektrifieringen är redan i nästan lika framskriden i Canada som i Sverige. Med ett ord inom Canadas gränser finns allt som en befolkning, stor nog att utnyttja rikedomarna, behövs för att skapa en materiell kultur, jämförlig med Staternas. Det stora minus är klimatet, som i större delen av Canada icke kan i valvliga mil människorna jämföras med U. S. A.'s klimat. Men Canada har inom sina gränser det Sverige saknar, ett fullkomligt sydligt klimat. Det ligger således intet tvivel, att här i landet finnes plats för svenskar, vilket dessa för övrigt redan visat genom att utvandra hit i en utsträckning, att antalet svenskar i landet närmast sig 70,000. Tusen svenskar, som landstiga i Canada, är som en droppe i havet. Man märker icke vart de taga vägen.

Som sagt, min uppgift var icke att skriva om detta. Canadas storhet och den framtid, dess folk drömmer om att landet, är redan förut omskrivet av riksdagsman Ivar Vennerström som i en bok samlat sina intryck från en studieresa i Canada. Jag har försökt att se saken från emigrantens synvinkel. Kan man få arbete i Canada? Kan man slå sig fram där; kan man skaffa sig en framtid? Vad karakter är arbetet; hur högt avlösnas det. Är det stadigtvarande eller avlösningsfärdig karaktär? Vilka förutsättningar bör man äga för att röra sig i Canada? Dessa och många frågor därtill äro av värde för emigranten att få besvarade. Visserligen bör man få veta något om landets resurser och framtidsmöjligheter, men om man är säker att erhålla arbete, följer det ens av det andra. Canada önskar emigranter. Ju fle-

(Forts. å sid. 3.)

Wilson Furniture Co. Ltd.

352 Main street. BOSTADSMÖBLER. Specialister i goda kvaliteter och resonabla priser. Vi vilja mottaga Edra gamla möbler som avbetaling å nya. Lätta betalningstermer för resten. Ni får det bäst hos WILSON'S.

Studerar i Canada.

Redaktör Stefan Oljelund.

Överste Nobile svarar mycket skarpt på Amundsens sensationella anklagelser.

Påstår att Amundsen satt i en stol och gjorde inte ett dugg under hela flygningen.

"Berlingske Tidendes" privatkorrespondent i Berlin har haft en intervju med general Nobile angående Roald Amundsens angrepp i den nyigen utgivna boken.

Jag har inte list Amundsens bok, förklarade Nobile och känner alltså inte till hans beskyllningar mot mig. Men jag antar, att de äro av ungefär samma art, vilka stodo att läsa i en artikel om nordpolflygningen, som han publicerade i en amerikansk tidskrift, och vilka voro fullkomligt löjliga.

Korrespondenten meddelade då Nobile huvudinnehållet i Amundsens bok. Han lysnade mera ihärdigt än egentligen ond. Då de framställda beskyllningarna genomgäts, satt han tyst en stund och sade därefter helt lugnt:

— Men det är ju löjligt, fullkomligt löjligt. I de allra flesta fall förhåller det sig precis tvärtom, vad Amundsen uppger. Men det förundrar mig egentligen inte, att han kokat ihop det där. Varken för själva flygningen eller medan densamma varade gjorde han ett skapande grand, så det är ju inte så underligt, om han berättat la itu med saker o. ting nu efteråt. För resten kan jag inte förbrå Amundsen något. Flygningen var aeronautisk, Amundsen är icke aeronaut, så han hade ingenting att göra. Detta är en av orsakerna till att jag inte bryr mig om, vad han säger. För mig betyder hans ord intet, därför att det kommer från en, som intet arbete gjort. För övrigt är det hela mest avundsjuka. Framgångar har

Pastor O. Lindgren avled i sitt hem sistlidne söndag.

Var en av Canadas mest kända prästmän och mångårig president för Canada-konferensen.

I söndags eftermiddag nådde oss ett dödsbud från Camrose i Alberta. Pastorn och presidenten för Canada-konferensen O. Lindgren hade svalt sina levnadsdagar. Han insomnade lugnt och stilla i sitt hem i en ålder av 66 år, i månad och 20 dagar.

Man föddes den 3 september 1861 i Mockfjärd, Fala län, Sverige och anlände till U. S. år 1880. Efter långvariga studier vid olika högskolor och universitet prästvigdes han d. 17 juni i Denver, Colorado och erhöi omedelbart därpå sitt första pastorat i Minnesota.

I Canada har han under en mångårig och energisk verksamhet gjort sig allmänt uppskattad för sitt välsälskade, sitt kärlekfulla sätt och sin djupa religiösa övertygelse. Hans sista församling var Cozar, Alberta, där han verkade till dess han nyligen avledet ett besök i fosterlandet, vilket han ju icke sett på nära 50 år. Han företogs i sällskap med hans Ålders makt, som nu står som närmast sörjande vid dödsbädd.

Med pastor Lindgren miste Svenska Canada icke blott en dugande prästman, utan även en sann och uppriktig fosterlandsvän, som stödde har minnet av sitt fäderneland i hjärtat. Frid vare hans minne!

(Forts. å sid. 3.)